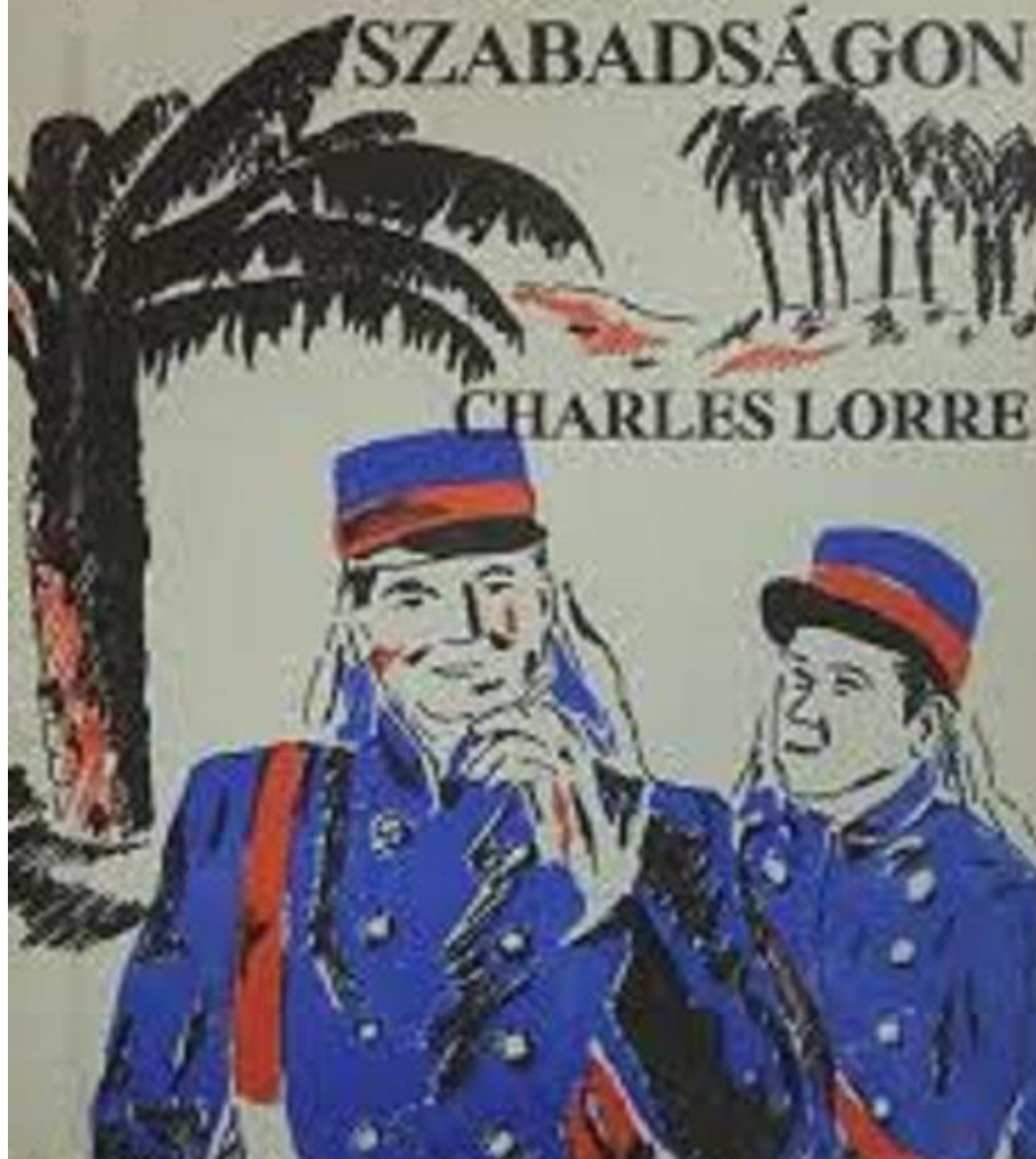

ÚJ-RÉGI-KÖNYVEK

KOCKÁS
SZABADSÁGON

CHARLES LORRE

CHARLES LORRE

**KOCKÁS
SZABADSÁGON**

Ötletgazda: Szász Mihály

ISSN 1215-8135

ISBN 9637923 241

Felelős Kiadó: ENA Kft.

1204 Budapest, Ady Endre út 145/B.

Nyomtatta és kötötte az ENA Kft. nyomda

Munkaszám: 92-0041-5

ELSŐ FEJEZET

Két légionárius váratlanul szabadsághoz jut. Rotonde őrmestert ez bosszantja kissé, de bizonyos ellenérveknek nem tud ellenállni. Ettől berúg és emberölés helyett inkább sír egy keveset. Zenés búcsúztató nincs, viszont a hősök már rég leszoktak az ilyesfajta igényekről. Elindulnak.

– Egy kimondottan okos emberre van szükségem! – mondta hosszabb szünet után, szinte csak önmagának beszélve Kockás Pierre.

– Parancsolj velem, öregem! – feleltem szolgálatkészen. – Miben állhatok rendelkezésedre?...

Felriadt álmodozásából.

– Mi?... Mit akarsz, kérlek? – kérdezte kissé idegesen.

– Mondom, parancsolj velem! Rendelkezésedre állok!

– Miben? Nyögd ki már Végre!

– Hogyhogy, miben?.. Az imént azt mondtad, hogy egy kimondottan okos emberre volna szükséged!

– Vagy úgy! – mondta egyszerre felderülve. – És talán tudnál ilyet ajánlani nekem? Ismersz valakit?

Hát látják, ez az! Ezzel a pimasz Kockással nem szabad jó barátságban lenni. Egykettőre a fejére nő az embernek. Mert azért remélem maguk is igazat adnak nekem abban, hogy egy ilyen írástudatlan alak, egy vacak marseille-i kocsmatöltelék, egy volt párizsi apacs megtisztelésnek veheti, ha a magamfajta – sokak állítása szerint – pompás fickó, abszolút megbízható bálnazsírsempész és író, szóba áll, sőt barátkozik vele.

Mert egyáltalán... Tudják maguk, hogy ki az a Kockás? Rendben van, tudják! Nem vitatom! De kérdem én teljes tisztelettel és hódolattal: honnan tudják? Kitől tudják?... Na, ugye?

Tőlem!

Igenis, tőlem tudják, hogy Kockás Pierre a világon van. Csak és kizárólag tőlem. Ha nem írtam volna róla számos érdekesítő regényt, melyektől csak a kortársak irigysége és a nagyképű értetlenség vitatta el a jogosan kiérdemelt Nobel-díjat vagy más hasonló ilyen írói izét... akkor még a mai napig sem tudna senki erről a piszok alakról, akkor a ma oly népszerű hős még mindig az ismeretlenség homályában élne és nem törődne vele más, mint az

a néhány rendőrfogalmazó, aki még ma sem adta fel a reményt, hogy hitvány barátom ügyeire egyszer még fényt derítsen.

Igenis nekem köszönhet mindent. Sikert, mosolyt, tapsot. Mindent!...

És akkor azt meri mondani a mocskos fráter, hogy nem vagyok neki elég okos. Én!... Neki!

És még azt hiszi, hogy nem vágom fejbe. És igaza van. Mert csakugyan nem vágom fejbe. Én kultúremler vagyok, aki az ilyen sérelmekért ésszel, fölénnyel, finoman és stílusosan vesz elégtételt. Ahogy az egy íróhoz és nyugalmazott bálnazsírsempészhez illik és méltó. Felálltam.

– Hová mégy? – kérdezte.

– Megyek a szenegáliakhoz! – mondtam kitérően és a szomszédos barakk felé intettem, ahol a szenegáli vadászokat szállásolták el. – Sokkal jobban érzem magam a derék négerék közt, mert ott van még egy-két becsületes, megbízható ember, akik emellett nyílt eszű, okos fickók; ezekkel mindenféle intelligens dolgokról is beszélhetek, olyanokról, amikről egy ilyen közismert hülye társaságában nem eshet szó.

Elértette a célzásomat és vigyorgott.

– Most meg vagy sértve, te agybeteg tevé? (Micsoda hang egy íróval szemben!)

– Nem! – feleltem gógösen. – Az ilyen alantas gondolkozású, kimustrált rablógyilkosok szánalmas erőlködése nem érhet fel hozzám! Hülye ló!

Azt hiszem, ezt a célzást sem lehetett félreérteni...

Megint vigyorgott.

– Hát jó! – mondta vérlázító közönnyel. – Csak menj a feketéidhez. De akkor nélküled megyek szabadságra!

Gyorsan visszaültem.

– Micsodára? – kérdeztem elgyengülve.

– Szabadságra! Na! Igyál még egy pohárral és béküljünk ki! De mennyire szabadságra, öregem. Ehhez kell nekem az okos ember...

– Ez rendben van! – vágtam közbe türelmetlenül. – Hiszen látod, hogy itt vagyok!... Beszélj!

– Hát jó! Megpróbálom veled! – (Megtisztelő!)

– Ki kell eszelni valamit, mert okvetlenül szabadságra akarok menni.

Ez a kérdés már régen izgatott bennünket. A legutolsó kalandunk folyamán ugyanis... hadnagy megígérte nekünk a szabadságot, mely oly ritka egy légionista életében. [E sorok írója

be is számolt e kalandról, Kockás és a másik kettő című regényében.) Akkor igen kérdéses volt, hogy a feladatot, amit ránk bízta, megoldjuk-e és élve kerülünk ki a dologból, de hál* Istennek, nem haraptunk fűbe, sőt becsületrenddel tértünk vissza régi állomáshelyünkre, Dakarba.

A szabadságot azonban nem kaptuk meg. A hadnagy felterjesztett minket kitüntetésre, ennek az eredménye lett a becsületrendünk, de a megígért szabadságról megfeledkezett. Őszintén szólva, ezen nem is csodálkozhattunk, mert nyolc többé-kevésbé súlyos sebbel feküdt akkor már a sidi-bel-abbés-i katonai kórházban és az is bámulatra méltó, hogy egyáltalán be tudott számolni feletteseinknek állítólagos hősiességünkről. Tény, hogy a szabadságot nem kaptuk meg és hiába zaklattuk miatta dakari közvetlen felettesünket, Rotonde őrmestert, az öreg altiszt mindig közvetlen modorban válaszolva tért ki jogos követelésünk teljesítése alól. Nem akart semmiképpen tudomást venni a dologról és legutóbbi puhatolódzásunk alkalmával becsületszavára megígérte, hogy ha még egyszer untatjuk ezzel a sivatagba való hülyeséggel, hát úgy kiköttet, hogy belekékülünk.

Sajnos, a szolgálati utat nem kerülhettük meg s így nem volt alkalmunk, hogy valamelyik felettesünknek szóvá tegyük a dolgot. Viszont már annyira beleértük magunkat a szabadság gondolatába, hogy semmiképpen nem tudtunk és nem akartunk lemondani róla. Kockás, aki annak idején, kicsit elhamarkodva meg is írta Oránba a barátnőjének, hogy jövünk, hétről hétre egyik levelet a másik után kapja és mindegyik levélben jövetelünket s főleg a Kockásét sürgeti a szóban forgó hölgy, aki, mint tudják, Angyalkával, a levegő erőteljes királynőjével azonos.

Beláttam tehát, hogy Kockás jogosan türelmetlen, hiszen magam is kezdtem már idegeskedni egy kicsit. Itt ki kell eszelni valamit, az tény, aminek a segítségével hozzájutunk a rég áhított csemegéhez. És ehhez kell az okos ember.

Azaz, én!

Megrendeltük a rumot és csendesen ittuk. Kockás olyan szórakozott volt, hogy elfelejtette megpaprikázni és úgy itta. Nem is vette észre.

– Hát válj csak!... – morogtam. – Mi lenne, ha... Nem, ez nem jó! Tovább törtük a fejünket.

– Megvan! – csapott az asztalra Kockás.

Átültünk az összetört asztal mellől egy másikhoz, és várakozásteljesen fordultam barátom felé.

– Nos? Mi van meg?

Kedvetlenül legyintett.

– Semmi! Eszembe jutott közben, hogy marhaság, ami eszembe jutott.

Ilyen egy hülye! És ezért kellett másik asztalhoz ülni!...

Ismét gondolatainkba mélyültünk és közben csendesen szívtuk a fanyarízú Caporalt. Nekem különböző igazán zseniális ötleteim támadtak, de Kockás valamennyit szájalomra méltó sületlenségnek minősítette. De-hát mit ért ő a zsenialitáshoz?

– De most már csakugyan megvan! – mondta és én villámgyorsan megakadályoztam, hogy az asztalra csapjon. Semmi kedvem nem volt, hogy ismét költözzünk.

– Halljuk!

– Írjunk egy levelet... hadnagy úrnak! Emlékeztessük az ígéretére és kéljük meg, hogy járjon el az érdekünkben. Fogadni merek, hogy postafordultával megkapjuk a szabadságot!

– Nem rossz! – feleltem. – Csak egy hibája van. Nem tudjuk a hadnagy címét!...

– Ennél mi sem könnyebb! Megkérdezzük Bonson káplárt. Irodista altiszt, mindent tud! Gyere!

Felálltunk és elindultunk az ajtó felé, de szerencsénk volt, mert Bonson éppen akkor lépett be a kantinba. Ilyen szerencsénk máskor is lehetett volna, mert Bonson naponta legalább nyolcszor lépett a kantinba. Kockás odalépett hozzá és sürgősen fizetett neki egy pohár vörösbort. Aztán beszélgettek. Letörten jött vissza.

– Nos? – mondtam. – Nem tudja?

– De igen! – felelte. – Tudja! Rádióostiszt lett és áthelyezték Indokinába! Szaladj utána, ha akarsz!

Ez váratlan volt, Lesújtva rogytam vissza a székre. Úgy látszik minden ellenem esküdött. Illetve ellenünk.

A légionistának nem olyan dolog a szabadság, mint más katonának. A légióban nem ismerik ezt az intézményt. Legalábbis nem rendszeresen. Valami súlyos sebesülés, vagy komoly betegség után esetleg megteszik, hogy Oránba, Dakarba, vagy Marokkóba küldik az embert és ott a helyőrségi kórházban ödönghet, mint „fennjáró” beteg, de ez csak mégsem szabadság. Igazi kimondott szabadságot – ezt is természetesen csak Afrika területén belül –, csak kimondottan jutalomképpen kaphat a légionista. Ez volt a mi esetünk is, csak éppen megfeledkeztek róla. így már érthetik, hogy miért kellett fantasztikus terveken tömi a fejünket.

Ott üldögéltünk tovább a kantinasztalnál, és megittunk még vagy egy félliter rumot. Kockás halkán énekelte, hogy „*Szívem, te vagy az életem keserve...*” én pedig szellemi munkába mélyedtem.

Hm... nagy balszerencse és ezzel a... hadnaggyal! Ki számított rá, hogy Indokinába helyezik? Különösen ilyen súlyos sebesülések után! Lehet, hogy saját kérelmére... És rádióostiszt lett, aki... No, ez mégis összefügg, a sebesülésével. Nem kell annyit mozognia! Kímélheti magát. Aránylag biztonságban van!... Hm... Várjunk csak!

Most én csaptam az asztalra. Nem tört el, mert hol volt ez az ökölcsapás a barátoméhoz képest! Kockás felszedte a földről a leesett poharakat, a rumosüveget, két csomag cigarettát és egy rohamkést, aztán nyugtalanul hozzám fordult.

– Na mi az? Csak nem akarod azt mondani, hogy eszedbe jutott valami?

Ez megint micsoda pimaszság volt, ez a kérdés?... Dehát Kockás, ugye?! A szemtelenség géniusza! De nagyon felizgatott az ötletem, hát nem akartam felesleges verekedéssel eltölteni az időt.

– Idefigyelj ló úr! Olyan tippem van, hogy akár máris megírhatod Angyalkának a gyászhiért!...

– Micsoda gyászhiért?

– Hogy a jövő héten meglátogatod! Csak kíméletesen add tudtára, mert kitörő örömeben még agyonüt valakit véletlenül! Egy cirkuszi erőművésznő sok mindenre képes örömeben!...

– Az ötletéről beszélj!

– Már beszélek! Azt tudod, ugye, hogy Ro-tonde őrmester minden héten kétszer rádióösszeköttetést csinál az indokínai hadosztály-parancsnoksággal!

– Tudom! A csapatcserék és leváltások...

– Dakaron keresztül történnek! Úgy van! Nahát kisfiam, én erre alapítom a tervemet! Ha... hadnagy rádióostiszt Indokínában, akkor nem lehet másutt, mint a hadosztály-parancsnokságon. Ilyen lábadozó tisztet nem küldenek ki valami távoli helyőrségbe. Minden valószínűség szerint Kambodzsában van. Ezt azonban mindenesetre meg kell tudni...

– Jó, tegyük fel, hogy ott van! És tegyük fel, hogy ő veszi fel a rádióparancsokat! Akkor mi van? Talán meg akarod kérni Rotonde őrmestert, hogy járjon közbe az érdekünkben a hadnagynál?

– Ugyan kérlek! Hát olyan hülye vagyok én?

– Olyan!

– Igazad van, ha még mindig szóba állok veled! Ne szólj folyton közbe és hagyd végre beszélni!

– Csak mert kérdezted, hogy olyan hülye vagy-e? Hát gondoltam...

– Ne gondolj semmit! Hallgass ide! Rotonde őrmester eddig hallani sem akart a szabadságunkról. Idegrohamot kap, ha megint előhozzuk. De kénytelenek vagyunk vele. El úgy fog történni...

Egészen közel hajoltam hozzá és a fülébe súgtam mondókámat. Először elvörösödött. Aztán elsápadt. Rekedten mondta.

– Te!... Ezért elevenen nyúzz meg minket!

– Mindegy! Másképp soha nem jutunk ahhoz, ami jár nekünk! Mit szólsz? Milyen a terv?

– Örült! Életveszélyes!

– Tehát?

– Tehát megcsináljuk! Micsoda kérdés?!

Kezet fogtunk. Nagy ügy, amit kieszeltem.

Azt hiszem, nem mernék sokan utánunk csinálni. Talán senki. A legtöbb bajtársamat úgy ismerem, hogy habozás nélkül menne neki tíz arab harcosnak. Mert a légionisták veszett gyerekek. De ezt mégsem merné megtenni senki. Mert Rotonde őrmester még veszettebb gyerek.

De azért megcsináltuk.

Mert a legveszettebb gyerekek mégiscsak mi vagyunk...

*

Úgy történt a dolog, hogy másnap délután, amikor kimenősek voltunk, ezt a kimenőt nem vettük igénybe. Rotonde őrmester gyanakodva nézett ránk, mert már négy óra is elmúlt és még mindig ott őgyelegtünk a századiroda folyosóján, ahelyett, hogy a Megtréfált Pávián nevű népszerű kocsmában üldögéltünk volna, mint más kimenőink alkalmával. De persze nem kérdezett semmit. Méltóságán alulinak tartotta volna, hogy két közlegény kimenőjével foglalkozzon.

Mi tehát tovább sétálgattunk a folyosón. Zsebredugtuk a kezünket és közömbös arccal cigarettáztunk. Pedig igen nagy izgalom viháncolt valahol a gyomrunk tájékán.

Rotonde őrmester végigment néha a folyosón, Iratokat vitt vissza. Végül is nem tudta megállni, hogy ne szóljon egy szót.

– Ha esetleg arra várnak, hogy velem beszélhessenek, akkor máris indulhatnak tovább. Nem érek rá!

Nem feleltünk, de belül igen örültünk ennek a kijelentésnek, mert pompásan beleillett a tervünkbe. Jó lesz majd a védekezésnél. Nyugodtan leszögezhetjük majd, ha sor kerül rá, hogy mi már a folyosón akartunk beszélni őrmesterünkkel, de ő nem akart szóba állni velünk. Mi mossuk kezeinket, nem tehetünk semmiről.

Bement megint az irodába és Kockás vigyorogva nézett rám. Ő is arra gondolt, amire én. Általában már megvolt köztünk az összjáték. Elindultunk a rádiószoba felé és ott behúzódtunk az ablakmélyedésbe.

– Fél öt! – mondta a Kockás. – Rövidesen elkezdődik!

– Úgy van! Biztos, hogy csakugyan a hadnagy veszi fel a parancsot?

– Biztos. Direkt megkérdeztem ma Bonson káplárt. Nem lehet semmi tévedés a dologban!

– Hát akkor váljunk!

Nem kellett sokáig várnunk. Rotonde őrmester csakhamar kijött. Egyenesen a rádiószoba felé indult. Most észre sem vett minket, aminek rendkívül örültünk. Kockás órájával a kezében állt és nagy gonddal figyelte a percek múlását.

Igen nehéz tíz perc telt el. Elszánt legények vagyunk, de most féltünk. Nem sokszor féltünk életünkben, de most igen. Gazemberek volnánk, ha nem vallanánk be. (Kockás ugyan így is gazember. Ezen egy ilyen vallomás nem segít.)

Tíz perc elteltével intett, hogy mehetünk. Eltette az óráját, meghúzgáltuk zubbonyunkat, megigazítottuk a sapkáinkat, nagyot fohászokdtunk és beléptünk a rádiószobába.

Rotonde őrmester nem vett észre minket. Ott ült a nagy leadókészülék előtt, egyik fülén dróttal megerősített hallgató, előtte gépirásos papírlap. Már megkapta az összeköttetést és éppen megszólalt.

– ...hadnagy urat kéri Dakar... Elosztó-parancsnokság! Dakar... Elosztó-parancsnokság... Rotonde őrmester... Adom a parancsot...

Ebben a pillanatban rettenetes dolog történt. A rettenetes dolog előidézője egy felelőtlen, sőt láthatóan örült légionista volt. Ez a légionista előlépett és feszes vigyázban ugyan, de szeretetreméltó mosollyal, barátságos, könnyed és vidám hangon így szólt:

– Őrmester úr! Loire légionárius és közismert barátja, a Kockás Pierre alázatosan...

Az őrmester fején a fél hallgatóval, lángvörösen pattant fel a mikrofon előtt. Nem mert szólni, mert leadás közben minden hang tovább megy az éterben. És el lehet képzelni, hogy ezek miféle

hangok lettek volna. így aztán csak integetett, dühös grimaszokat vágott és a szeme úgy villámlott, hogy egy pillanatra félre kellett fordítanom a fejem. Vicces volt ez a néma düh. Jobbjával az ajtó felé mutogatott és a lábával rugdalózó mozdulatokat tett. De ma nem voltunk valami találékony kedvünkben és így fogalmunk sem volt róla, hogy mit akarhat!... Éppen ezért kis habozás után folytattam a megkezdett mondatot.

– ...alázatosan kéri, szíveskedjék a nekik ígért szabadságolás ügyében eljárni és ...

A tintatartó elrepült a fejem mellett, de a szivartárca pompásan telibetalált. Pont a szemem között. Az őrmester határozottan jól céloz, ezt az ellenségeinek is el kell ismerniük. Kicsit szikrázott a szemem, de mi az ahhoz a szikrázáshoz képest, amit Rotonde barátunk szeme művelt. Ismét kifelé mutogatott és látszott rajta, hogy pillanatokon belül köpni is fog, mert szólni még mindig nem mert.

Egész testében rázta a düh. Most aztán ideje volt, ildomosán köszönni és távozni, mert ha még egy másodpercig ott vagyunk, hangtalanul és egy zokszó nélkül ugyan, de okvetlenül széttép bennünket. Intettem tehát Kockásnak, és gyorsan az ajtó felé oldalogtunk. Kockás kissé együgyűen motyogta:

– Bocsánat sergeant... nem tudtuk, hogy...

De már kint is voltunk. Az ajtó előtt még tompán és elmosódottan hallottuk, hogy az őrmester rekedten és lázasan magyarázza:

– Két csirkefogó... megzavart... ezer bocsánat!... Folytatom a leadást hadnagy úr... A dakari városparancsnokság párizsi utasításra...

Rohantunk. Egyenesen a Megtréfált Páviánba.

*

A harmadik deci mm után megnyugodtunk kissé. Az a legjobb idegesség ellen. Ez már régi megállapításom, de hiába magyaráztam meg néhány ezredorvosnak, sohasem akarták magukévá tenni.

– Sikerült! – mondtam Kockásnak, aki még mindig lihegett egy kissé.

– Remélem! – felelte.

– És nem nyúzott meg!

– Kicsoda?...

– Rotonde!

Kockás megnyugtatóan mondta.

– Légy nyugodt! Majd megnyúz! Annál egy kis időhaladék nem számít. Haragtartó és alapos ember!

Megrendeltük a negyedik decit. Aggódva kérdeztem a barátomtól:

– Mit gondolsz? Meghallhatta a hadnagy, ott Indokinában?

– Azt hiszem, hogy ha a holdban lenne, akkor is meghallotta volna! Úgy ordítottál, mint a fába szorult féreg.

Rágyújtottunk és a következményekre gondoltunk. Nem lesz egyszerű dolog. Rotonde őrmesterrel nem tanácsos viccelni. Mi pedig aránylag elég erősen vicceltünk.

– Ma még valahogy biztonságban vagyunk! – jegyeztem meg.

Megrándult a szája.

– Miért? – kérdezte kicsit rekedten.

– Ide csak nem jön utánunk, hogy felkoncoljon bennünket!...

– Kicsoda?

– Ej, hát Rotonde őrmester!

– Azt a kis köpcös, széles vállú altisztet gondolod, aki ott állt az ajtóban? – érdeklődött a barátom.

Hátrakaptam a fejem. Jó isten! Rotonde őrmester ott állt az ajtóban és vérbenforgó szemmel vizsgálódva nézett körül. Ezért rándult meg a Kockás szája és ezért beszélt az imént olyan rekedten. Hát már itt is van a dakari leopárd, ahogy kedélyes légionista körökben emlegetni szokták! Lehet, hogy éppen minket keres?

Lehet.

Legalább is arra mutat minden jel, mert ebben a pillanatban meglátott bennünket és egyszerre lilásan kék lett az arca. Elmélyült lélek vagyok és szeretem a szépet. Szívesen nézem a színek csodálatos játékát, melyek oly kedvesek a szemnek. De az őrmester arcának színjátékszása valahogy mégis igen aggasztó volt. Szerettem volna ebben a pillanatban néhány világrésszel odébb lenni!

Csoda, hogy egy ilyen őrmester milyen egyenes és kemény léptekkel tud közeledni. És milyen mogorva! A felugrálni akaró légionáriusoknak mérgesen int, hogy maradjanak veszteg, nem kíváncsi a hülyeségeikre. Aztán megáll. És rámnéz. Aztán a Kockásra. Majd ismét rám. Hm... Néhány világréssznyi távolság nem is volna elég! Néhány bolygónyi kellene!

– Maga... – kezdi egészen elfulladva – maga elbárgyult, de veszettségében mindenre képes, alattomos és erkölcstelen sivatagi álsakál.

Megdöbbsentem. Mi az, hogy álsakál? Esküszöm, ilyet még nem hallottam! Álszakállt igen, de álsakál?... Ez borzasztó! Azt akarja mondani velem, hogy a fenti jelzőkkel egybekötve sem vagyok jó igazi sakálnak, csak valami hitvány utánzatnak? Ám esetleg műanyagból készült?... Lehet. Ki lát bele egy őrmester lelkületébe?

De nem volt sok időm a töprengésre. Egyszerre megjött a hangja és felüvöltött.

– Disznó! Mit ülsz itt! Állj fel, ha az őrmesterreddel beszélsz!

Ebben igaza van. De úgy megilletődtem, hogy megfedkeztem róla. Most gyorsan pótoltam a mulasztást és úgy összevágtam a bokámat, hogy Mirza, a kancsal arab kocsmáros rémulten elejtette azt a hamis okmányokat tartalmazó pléhdobozt, melyet egy átutazó rablógyilkostól lopott az éjjel.

– Őrmester úr! – mondtam harsányan. – Lorre légionárius...

– Fogja be a száját! Nem vagyok kíváncsi a nevére! Ezt a nevet megátkozza mindenki, aki egyszer is hallotta! *(Úgy látszik, nem tartozik olvasóim impozáns táborához.)* Arról beszéljen inkább, maga elkorcsult ösemlős, hogy mi volt az az elvetemült aljasság, ami miatt már holnap haditörvényszék elé fogom állítani?!

Hát igen! Erre el lehettem készülve. Lázasan törtem a fejem valami elfogadható magyarázaton, de kevés reménnyel. Ha eddig nem jutott eszembe semmi, akkor ezután sem fog...

És ekkor... igazán az utolsó pillanatban, egészen furcsa dolog történt. Kockás felállt az asztaltól, vigyorgott és igen függelemsértően viselkedett. Odalépett az őrmesterhez, kedélyesen és baráti közvetlenséggel átölelte a vállát és néhány szót sűgött a fülébe.

A hatás minden képzeletet felülműlt. Őrmesterünk döbbsenten nézett rám és szemében kialudtak a gyilkos villámok. Most ő ölelte át a Kockás nyakát és sűgött valamit. Kockás erre szomorúan bölintott és fájdalmasan felsűhajtott.

Mi az? Mi történt ezekkel? Itt ölelkeznek és sűgdolóznak, mint két szerelmespár!... És Rotonde őrmester egyszerre teljesen lecsillapodik, sűt leűl az asztalunkhoz. Rumot hozat és engem is megkínál. Engem! Egy álsakált.. Mi a fene történt itt?...

– Mondja – kezdte az őrmester soha nem hallott jóindulatű hangon és részvéttel nézett rám – érez valamit?

– Hogyne? Azaz... csak gondolkozom, hogy az őrmester úr nem haragszik rám... Illetve ránk... Mert őszintén sajnálom, hogy bosszűságot...

– Ugyan! – elnéző jóindulattal legyintett. – Ne beszéljünk erről! Ez most nem lényeges! Nem úgy értettem, hogy érez-e valamit? Azt akarom tudni, hogy úgy... hát... általában.., nem érez-e valami különösét. Nem fáj a feje?

– De igen! – feleltem a szíves érdeklődésre. – Határozottan fáj! Érdeklődve előrehajolt.

– Igazán? És hol fáj?

– Ott, ahol a Dünnyögő Gerard tegnap este eltalálta egy szaharián káplár csizmájával!...

– Úgy?... Szóval fejbevágták egy csizmával?

– Igen! Ilyesmi már sokszor történt velem.

Az őrmester jelentősen nézett Kockásra.

– Lehet, hogy attól van? – kérdezte.

– Könnyen lehet! – felelte Kockás szomorúan.

– Úgy... hm, hm.... Hát, gyerekek, csak iszogassatok! Én mindjárt visszajövök! Hozok magának valamit! – Rám mutatott. – Csak igyatok és ne zavartassátok magatokat! Nem kell felállni!...

Elment. Kicsit értelmetlenül néztem Kockásra. Erre elvigyorodott.

– Mi történt az őrmesterrel? – kérdeztem. – Csak nem bolondult meg?

– Nem! – felelte a barátom. – Őneki nincs semmi baja! Te vagy az, aki megbolondult!

– Kicsoda? Én? Mit akarsz ezzel mondani?...

Nem felelt. Elnézően mosolygott. Egyszerre világosság gyűlt az agyamban. Ez a gazember azt mondta az őrmesternek, hogy én...

– Te! – mondtam fenyegetően. – Te azt mondtad Rotonde-nak, hogy énrajtam valami elmebaj tört ki!

– Hát... valami olyasmit, öregem! Remélem, nem veszed rossznéven?...

– Micsoda? Hogy nem veszem rossznéven?! Hát összetöröm a fejedet egy szőlőkaróval!

– Ne lármázz! Hiszen láthattad, hogy itt nincs semmiféle mentség! Talán haditörvényszék elé akarsz állni?

– De nekem?... Nekem... olyan híreket kelteni, hogy megőrültem? Egy írónak? Hiszen ezzel a hitelemet rontod...

– Neked úgy sincs hiteled seholl! – vigasztalt. – Próbálj csak itt nem fizetni ennek a kanccsal Mirzának, ha iszol valamit! Kérj csak egy pohár rumot is hitelbe! Majd meglátod, milyen választ kapsz!

– Megőrülök! Most nem erről van szó!...

– Nem örülsz meg, mert már megőrültél. Na, ne ijedj meg, nem nagyon, csak egy kicsit! Azt mondtam Rotonde-nak, hogy valami

nincs rendben az agyaddal és most valami pillanatnyi elmezavar tört ki rajtad. Azért rohantál be a rádiószobába.

– És te?... – kérdeztem panaszosan. – Te miért rohantál be? Talán terajtd is kitört az elmezavar?

– Hogy gondolsz olyat? – mondta sértődötten. – Én azért mentem utánad, hogy visszatartsalak! Sajnos, nem sikerült. Nem olyan könnyű egy elmebeteg megfékezni!...

Mondtam néhány kedves és közvetlen dolgot Kockásnak, amit egyáltalán nem szántam dicséretnek. Ő azonban elnézően mosolygott és kezét időnként megnyugtatóan a kezemre tette. Azt hiszem, kezdte beleélni magát a gondolatba, hogy csakugyan elmebeteg vagyok...

Negyedórával később visszatért Rotonde őrmester. Kezében egy kis skatulyát tartott, s mikor megint leült az asztalunkhoz, ezt a skatulyát átnyújtotta nekem.

– Vegyen be ebből két pasztillát, Lorre! – mondta biztató hangon. – Ez okvetlenül használni fog!

– Mi... mi van ebben, mon chef?

– Idegcsillapító! No csak vegye be!

– Majd... talán otthon, ha...

– Nem, nem! Ragaszkodom hozzá, hogy most rögtön vegye be! Itt. Látni akarom!... Na, gyorsan!

Bevettem a két idegcsillapítót és nagyon ideges lettem tőlük. Lopott oldalpillantást vettem Kockásra, aki alig tudta palástolni jó kedvét.

Később az őrmester újabb rumokat is hozatott és arról beszélt, hogy betegségem a legnagyobb dilemma elé állította. A disznóság, amit csináltunk, olyan nagy, hogy az az érzése, hogy így is meg fog ölni bennünket vagy legalább is úgy lecsukat, hogy belekékülünk. És vegyük tudomásul, hogy nem akar többé hallani arról az átkozott szabadságolásról, mert tud ő rém kellemetlen is lenni, ha akar. – Erről az oldaláról még nem ismerjük! Ezt ő mondta. Én azt hiszem, hogy ismerjük.

Aztán teljesen elázott, sírt is egy keveset és megígérte, hogy egye fene, nem jelent fel bennünket. Vigyük el a dolgot kivételesen szárazon. Szerencsém, hogy bolond vagyok!

Utóbb többször megcsókolt és elment.

*

Két nappal ezután sürgönyileg megérkezett a szabadságolási parancsunk és akkor azt hittem, hogy Rotonde őrmestert tényleg

megüti a guta. A rádió útján kissé jogtalanul, de mindenesetre ügyesen figyelmeztetett... a hadnagy azonnal intézkedett. Délután már ki is írtak minket a létszámból, és félórával később már elindultunk a pályaudvarra. Sajnos, nem volt zenés búcsúztató, és Rotonde őrmester még csak vissza sem tisztelgett, mikor üdvözöltük, de mi már régen leszoktunk az ilyesfajta igényekről, és arra gondoltunk, hogy az őrmesternek talán valami komoly oka van rá, hogy nem fogadta a köszönésünket. Az ilyesmit sosem lehet tudni. Talán megbántottuk valamivel.

Elindultunk első szabadságunkra Orán felé.

MÁSODIK FEJEZET

Egy óráni kocsmában némi feltűnést keltünk, pedig verekedésről szó sincs. Végre ismét otthon érezzük magunkat. Egy csinos, szőke hölgy a keblére ölel, de rövidesen magamhoz térek. Megismerkedem Maud Lawellis-szel és megállapítom, hogy bajban van. Ennek titokban kissé örülök. Elég csúnya dolog.

Qrán-t kissé meghatottan vettük szemügyre, mikor megérkeztünk. Bizony sokat változott, különösen a kikötő tájékán, mióta nem láttuk. Itt is egy új kocsmá, ott is. Az egyikből éppen kirepül egy roppant nagy darab, szőrös, kövér ember és megfordulva mérgesen rázza az öklét. Úgy látszik, elégedetlen a kiszolgálással. A másik elé éppen most érkezik vészes szirénázással egy hosszú autó és rendőrök ugrálnak le róla. A harmadiknál a tűzoltók próbálnak megmenteni valamit, ami még menthető. Nem sok sikerrel. Hiába, úgy szép az élet, ha zajjal járnak a pofonok! – állapítom meg, mert, mint mondtam, elmélyült lélek vagyok, és szeretek filozofálni a körülöttem folyó dolgok fölött.

Már esteledik mikor megérkezünk utunk tulajdonképpeni célja elé. Egy villanylámpással megvilágított tábla messzire hirdeti a csapszék impozáns nevét:

*Kávéház és étterem a Levegő Királynőjéhez!
Báritalok! Pontos és gyors kiszolgálás!
Hitel nincs! – Pofon van!*

Helyben vagyunk. Kockás kissé meghatva nézi a táblát és nagyokat nyel. Nem akarom, hogy túlságosan elzékenyüljön és barátságosan hátbavágom, hogy csuklani kezd.

– Na, menjünk be! – mondom. – Mit töprengsz itt, mint egy menyasszony, aki nem tudja, hogy melyik napra tűzze ki az esküvőt.

Nem szereti, ha észreveszik a meghatottságát és általában a gyenge pillanatait, ezért gyorsan közli velem egy-két közismertebb kitérő válaszát. Végül azonban mégis elhatározza magát és elindul a kocsmá felé. Csendesen követem...

– Vajon itthon van-e Angyalka? – tűnődik Kockás kissé szorongva, mert szeretné, ha a meglepetés teljes lenne.

Rövidesen megjön a válasz. Mielőtt belépnénk a helyiségbe, kivágódik az ajtó és hatalmas ívben kizuhan rajta Goncseff, a bolgár erőművész. Fejjel előre egy pocsolyába esik és ott csúszik még vagy öt métert, mielőtt megáll.

– Itthon van a drágám! – állapítja meg Kockás örömmel és most már gondolkozás nélkül belép a nyitott ajtón...

Az első, akit megláttunk, Angyalka volt, a Levegő Királynője. Ott állt, nagyszerűen felépített, csupaizom testének teljes százkilós pompájában. Kissé még lihegett a Goncseff körül kifejtett erőfeszítéstől, de állandó kedves mosolya ott ült a szája szögletében, göndör, szőke haját igazgatta, bepúderezte az orrát és serény mozdulattal megtömkölte a pipáját.

Mikor meglátott bennünket, felsikoltott és felénk rohant. Az útjába álló Gaston pincért félrelődította. Nem történt semmi baj. Gaston egy negyedóra múlva már magához tért és kiszolgálta a vendégeket.

Először Kockást ölelte meg Angyalka, és a jelenlevőkre való tekintet nélkül össze-vissza csókolta. Kockás boldogan vigyorgott és diadalmasan kacsingatott rám. Aztán én következtem sorra. Angyalka engem is magához ölelt. Kissé gyanús ropogás hallatszott, de mint utóbbi kiderült, megúsztam, a viszontlátás örömeit bordatörés nélkül. Angyalka, hogy úgy mondjam, visszafogta az erejét és határozottan kíméletes volt.

Mindamelletts kicsit görnyedten kísértem őket az asztalhoz. Angyalka leültetett minket és ő maga is leült. A kérdések özönével árasztotta el Kockást, aki részletesen elmesélte a szabadságolásunk izgalmas történetét. Angyalka nevetett és ettől kis lyukacsok képződtek telt, csinos arcán. Kissé később, a még némileg sápadt Gaston is asztalunkhoz lépett és rumot hozott. Kockásnak vizes pohárban hozta a három decit és rögtön mellé tette a paprikát is. Még emlékezett rá, hogyan szereti a barátom ezt a kellemes italt.. Kockást egészen meghatotta ez a figyelem és egy ötfrankost nyomott az egy személyben csapos és pincér markába. Aztán tovább csevegtünk és közben időnként megnedvesítettük a torkunkat. Angyalka is elmondott mindent, ami azóta történt. Panaszkodott kissé a vendégekre, akik nem viselkednek a legtisztességesebben. Igen sokszor megkísérlik, hogy fizetés nélkül távoznak. Ezek rendszerint mentőautón távoznak aztán, de nem fizetés nélkül.

Élénken és mulatságosan csevegett, de egy idő múlva már nem tudtam olyan figyelemmel hallgatni a mondanivalóját. És ennek igen jelentős oka volt.

Az ajtóban megjelent a világ legszebb lánya.

Egy pillanatig azt hittem, hogy káprázik a szemem. Minden tiszteletem és megbecsülésem Angyalkáé – ez ajánlatos is, ha kedves az életem –, de meg kell mondanom őszintén, úgy ahogy van, hogy nagy ritkaság ebben a kocsmában rendes úrinőt látni. Úgyszólván lehetetlen.

A lány, aki az ajtóban állt, fekete hajú, aranyosan barna bőrű, nyúlánk testű és karcsú derekú volt. Kis fehérgalléros, sötétkék ruhát viselt és az első pillantásra meglátszott rajta, hogy nem való ebbe a környezetbe. Kedves, finomvonalú, keskeny arcán mintha valami alig titkolt szomorúság látszott volna.

Angyalka azonnal észrevette, hogy a pillantásom erre a lányra tapad. Barátságosan és nevetve megveregette az arcomat, majd angolflastromot hozott és gondosan leragasztotta a felrepedt bőrt. Azután figyelmeztető hangon mondta:

– Felesleges, hogy megerőltesse a szemét, Charley! Ez a lány nem légionistának való!...

– Ki ez a lány? – kérdeztem kissé rekedten.

– Ez?... Maud Lawellis... Három napja van Afrikában. Véletlenül tévedt ide. Megsajnáltam és a gondjaimba vettem. Azóta az én védelmem alatt áll.

Kedvesen, magabizóan mosolygott és látszott rajta, hogy ez a szó: „az én védelmem alatt áll!” felér a legéletveszélyesebb fenyegetéssel. Mindamellet nem hagytam abba a kérdezősködést.

– És mit keres itt, Afrikában?

– A bátyját! – felelte Angyalka kissé szomorúan.

– Hát mi történt a bátyjával?

– Bolond fejjel beállt a légióba, mert elkártyázott valami hivatalos pénzt és nem tudta visszafizetni...

Később, mikor Maud Lawellis már az asztalunknál ült, ő maga mesélte el a történetét. Nem volt valami vidám történet. A bátyja, John valóban elkártyázott egy bizonyos összeget, ezt azonban vissza tudta volna fizetni, mert húga javára évek óta félretesz és a bankba rak néhány schillinget havonta. Ez ma már tetemes összegre rúg. Mikor Maud megtudta, hogy mi történt, könyörgött Johnnak, hogy vegye ki a bankból a pénzt, és ebből fizesse vissza az elsikkasztott összeget. John eleinte hallani sem akart erről, de aztán mégis úgy látszott, hogy hajlandó kötélnek állni. Megígérte, hogy kiveszi a pénzt és felhasználja a saját céljaira.

Utóbb kiderült, hogy nem váltotta be az ígéretét. Sajnálta hozzányúlni a húga pénzéhez. Ahelyett beállt a légióba. Ez kétségbeejti Maudot, mert tudja, hogy Johnny veszedelmesen

gyenge ember, aki nem fogja kibírni a légió minden erőt igénybevevő fáradalmait. De hiába volt minden. John akkor már elindult Afrikába. Ennek két hónapja.

– Hm... – mondta. – Ha két hónapja, akkor már nehéz lenne megtalálni. Biztosan valamelyik helyőrségben van.

– Nem! – felelte Angyalka. – Itt van Orán-ban!

– Hát az hogy lehet?

– Hozzám elég sok légionista jár. Azoktól tudom.

– És mit csinál most Oránban?

– Fogházban van! Várja a transzportot, melyik Colomb-Becharba viszi!

Felszisszentem.

– Colomb... Miért? Hát mit csinált?

Erre már Maud felelt.

– Megütött egy őrmestert és ezért elítélték. Mindig ilyen indulatos ember volt. Most vége. Pedig én a pénzt már visszafizettem...

Kockás, meg én hosszan néztük egymást.

– Lehet itt tenni valamit? – kérdezte Angyalka.

Kockás rezignáltan ingatta a fejét.

– Nem! – felelte aztán és látszott rajta, hogy nagyon szeretne mást mondani, – Ez már igazán nem olyan dolog, amivel tréfálni lehet...

– Sajnos... – mondtam én is és rajtam is látszott, hogy valami kellemetlen érzés teljes erőből rágja a májamat – az ügy határozottan reménytelennek látszik... határozottan...

Elhallgattam, mert láttam, hogy Maud elsápad, sőt mintha Angyalka egészséges, pirospozsgás arcának sem volna meg a szokott, eredeti színe. Úgy látszik a hölgyek nagyon a lelkükre veszik ennek a Johnny gyereknek az ügyét.

Ezen az estén aztán nem is beszéltünk többet a dologról. A társalgást Angyalka irányította és mintha a szemével türelemre intette volna Maudot. Mintha az lett volna a pillantásában, hogy csak váljon egy kicsit, majd ő elintézi a fiúkkal!... Vagy ilyesmi. Pedig hiába. Ezt ugyan nem intézi el ő sem. Lehetetlenre nem vállalkozunk.

Később Kockás hazakísérte Angyalkát, én pedig Maudot kísértem a lakásáig. A hangulat nyomott volt kissé.

Valahogy nyugtalanul töltöttem az éjszakát és nagyon szidtam magam emiatt. Nevetséges. Minél veszettebb dolgokat csinál az ember, annál nagyobb örültségeket követelnek tőle. Hát bocsánat, elvégre mindennek van határa. Szeretném én azt a szakértőt látni,

aki nem fakadna kacajra, ha megkérdeznék tőle, hogy van-e rá mód, megszőktetni valakit, akit Colomb-Becharba visznek a transzporttal, és aki a híres oráni katonai fogházban van?!

Hát nem!

Hát hagyjuk ezt! Felesleges, hogy hosszasan foglalkozzunk ezzel a vad örütséggel.

Viszont tény, hogy ennek a Maudnak nagyon kedves és meghatározó özszeme van. És annyi szomorúság van benne, hogy...

Marhaság.

Azért, mert valakinek őz a szeme, még nem okvetlen szükséges, hogy két pompás fickó (ugyebár!) kitorje miatta a nyakát.

Illetve... hát, ahogy vesszük! Tulajdonképpen csak akkor van jogunk pompás fickóknak nevezni magunkat, amíg mindenféle lehetetlen dolgot csinálunk, és nem hátrálunk meg semmiféle feladat előtt.

Na jó, de elvégre feladat és feladat közt mégiscsak van egy kis különbség!

Igaz. Viszont az is tény, hogy pompás fickók nem nézik ezt a különbséget. Nem válogatnak a... Na hagyjuk!...

Mielőtt elaludtam, arra gondoltam még, hogy minden éremnek többnyire legalább két oldala van. Mert teszem fel, ha például Maud Lawellis nem volna bajban, akkor most nem ismerkedhettem volna meg vele.

Azon kaptam magam, hogy egy kissé örülök Maud bajján.

Elég disznóság!

*

Másnap, mikor beléptem a kocsmába Kockás már ott üldögélt a háromdecis pohár tőszomszédságában. Kicsit mogorva volt a fiú és időnként lapos pillantásokat vetett a közelben álló kassza felé, ahol Angyalka és Maud beszélgettek összedugott fejjel.

Angyalka friss volt és vidám, és mérete ellenére is feltűnően csinos. Maudnak kissé sötét karikák vonultak el a szeme alatt, de azért mintha valami bizakodás csillant volna meg a szemében olykor. Fogalmam sem volt róla, hogy mi lehet ennek az oka?...

Hát jó. Nem értettem a dolgot, de mindenesetre barátságosan köszöntöttem őket. Köszöntésemet nem kevésbé barátságosan fogadták, de nyomban összehajoltak ismét és folytatták a beszélgetésüket.

Odaléptem Kockás asztalához és leültem.

– Jó reggelt! – mondtam.

Köpött. Ha ez válasz, akkor fogjuk rá, hogy visszaköszönt.

Hm. Ez sem lehet valami beszédes hangulatban, az tény. Hozattam Gastonnal valami italt, és kissé idegesen doboltam az asztalon. Később rágyújtottam és Kockásnak is odadobtam egy cigarettát.

– Ne! – mondtam. – Dugj a pofádba te is egy ilyen vacakot!

Mert volt gyerekszobám és tudom, hogyha egy úriember dohányzik, akkor udvariasan meg kell kínálni a vele lévő másik úriembert is.

Sokáig hallgattunk és én még mindig doboltam az asztalon. Később Kockás rám mordult.

– Hagyd már abba ezt a marhaságot, mert hozzád vágom az italszekrényt!... Ökör!

Úgy látszik, idegesíti valami. Na hagyjuk! Én sem vagyok valami jó hangulatban, hát tartsuk tiszteletben a mások hülyeségeit is.

A csend végül nyomasztó lett. Nem álltam tovább és megszólaltam.

– Angyalkával volt talán valami bajod?

– Nem volt! – felelte mogorván.

– Hanem? – érdeklődtem tovább.

– Senkivel sem volt bajom!

Kis csend. Ittunk.

– Mégis! Mi van? Mert látom, hogy valami rágja a léped!

– Ne beszélj annyi marhaságot! Nincs semmi!

Ilyen egy faragatlan fráter.

Később ő szólalt meg.

– Te sem vagy valami rózsás hangulatban.

– Nem vagyok!

– Miért?

– Hm... hát ez a... Maud leányzó... ez... izé...

– Igen! – felelte. – Ez határozottan izé!... Ez az, ami az én kedvemem is elrontja.

– Angyalka talán szemrehányást tett neked, hogy nem akarunk eljárni a lány érdekében?

Megrázta a fejét.

– Nem szólt az egy szót sem. Éppen ez a baj. Ha én előhoztam, akkor sietve másról beszélt. Sőt legyintett is.

– Legyintett?

– Igen. Ez az, ami a legjobban felbőszít. Mintha azt akarta volna mondani, hogy hagyjuk az egészséget! Ez a feladat csakugyan nem nektek való...

– Úgy... – mondtam és nagyot nyeltem. – Mintha ezt akarta volna mondani?!...

– Igen.

– Ezt nekünk még senki sem mondta.

– Nem.

– És nem is legyintett senki!...

– Senki!...

– Megverted legalább?

Értetlenül nézett végig rajtam.

– Hülye! Hát lehet Angyalkát megverni? Hiszen ahhoz még ketten is kevesen volnánk!...

Ez igaz. Be kellett látnom. Kockás is választhatott volna valamivel gyengébb szeretőt magának. Na, most már mindegy.

– Hát... – mondtam hosszabb szünet után. – Megvallom őszintén, hogy a legyintéstől függetlenül is... van benne valami, hogy ennek a kislánynak segíteni kellene...

Mérgesen rám nézett.

– Segíteni?

– Igen. És én azt hiszem, hogy... akármilyen örültségnek látszik, de meg fogom próbálni. Persze téged nem beszéllek rá, mert a dolog feltűnően életveszélyes, de...

Felemelte az öklét és fenyegetően az orrom alá dugta.

– Te csak ne félts engem! Tudod?! Jó vicc! Lorre úr gyámkodik! Vedd tudomásul, hogy ha egy lépést mersz tenni az ügyben nélkülem, hát beverem a fejed egy téglával és rálépek a gyomrodra!...

Hát körülbelül így határoztuk el, hogy kiszabadítjuk azt az ügyefogyott John Lawellist...

HARMADIK FEJEZET

Kiderül, hogy a mi számunkra a szabadság veszélyesebb dolog, mint a szolgálat. Ezekben az időkben sokat töprengünk és rájövünk, milyen hasznos, ha valaki betörő volt ifjabb korában. Aztán hozzálátunk a dologhoz és megpróbálunk titkot tartani, de Angyalka mosolyog...

Aznap délelőtt nem is beszéltünk többet a dologról, és ebéd alatt kerültük kissé a nők tekintetét. Délután Kockás megcsókolta Angyalkát. Azt indítványozta ugyanis, hogy menjünk át a konkurens kocsmába, a szemben lévő „Jobb ma egy tűzok!”-ba.

Mikor leültünk és megrendeltük az italt, Kockás magyarázóan hozzátette:

- Tudod, nem akarok ott előttük tárgyalni. Zavar a tekintetük.
- Igazad van! – feleltem. – Én is így vagyok veled!

Aztán megbeszéltük a teendőket. Megállapodtunk abban, hogy legelsősorban bővebbet kell tudnunk Lawellisről. Kockás ezt magára vállalta. Azt mondta, várjam meg és elment.

Több mint másfél órát vártam, míg végre visszajött. Elégedett sóhajjal ült le.

– Van egy káplár ismerősöm! – mondta. – Bizonyos Truser... Kivallattam egy kicsit.

- És? Megtudtál valamit?

– Persze. Lawellist három nap múlva indítják útnak Colomb-Bechar felé. Akkor lesz teljes a transzport. A fiú sajnos nagyon nyeszlett alak és nincs benne semmi elszántság! Rá nem számolhatunk. Ha ő tőle függne, sosem szöktethetnénk meg. Ez még akkor sem tudna meglógni, ha személyesen vinnéd neki be az álkulcsokat!

- Hm... ez baj. Hát akkor mit lehet itt tenni?

– Ez az, amit én sem tudok még. Pedig három nap, az igen kevés idő. Ki kell találni valamit. Nemcsak a nők miatt. John Lawellis miatt is. Teljesen érdemtelenül került az ügybe. Az az őrmester, akit megütött Duron volt.

Nem is kellett, hogy többet mondjon, Mindent tudtam. Duron őrmester még afrikai és légiós viszonylatban is egyike volt a legnagyobb és legellenszenvesebb vadállatoknak. Félőrült rohamaiban halálra kínozta az embereket és minden újoncot szívből utált.

Kockás aztán elmesélte, hogy Duron őrmester „kiszúrta” magának ezt a szerencsétlen fiút, és azt művelte vele, hogy még egy öreg káplárnak is megesett a szíve rajta egy ízben. Ez pedig nagy szó annak, aki ismeri az öreg káplárokat.

Végül aztán a fiú nem bírt magával és mikor újra átélt egy rettenetes jelenetet, megfeledkezett mindenről és megütötte az őrmestert. Ha az öreg káplár tanúskodott volna mellette, talán nem küldik Colomb-Bechar-ba. De nem tehette, mert közben áthelyezték. És a hadbíróóság elítélte John Lawellist.

– Kiszabadítjuk! – mondtam sötéten, mikor Kockás befejezte.

– Úgy van! Csak szeretném tudni, hogy milyen módon?

Ezt én is nagyon szerettem volna tudni. Hozzáláttunk, hogy megtanácskozzuk a dolgot. Egyik ötletet a másik után vetettük el. Végül eszembe jutott valami.

– Mondd csak Pierre – kérdeztem a barátomat. – Úgy-e te betörő voltál valamikor?...

Ettől a kérdéstől kissé ideges lett.

– Utálok, ha valaki személyeskedik! – mondta.

– Marha! – feleltem, hogy megnyugtassam. – Én nem személyeskedem és nem is sértő szándékkal kérdeztem. Tudnom kell az ügy érdekében!

– Hát... – mondta vontatottan. – Volt néhány ügyem, amit kissé felfújtak... és... bírósági tárgyalás lett belőle...

– Nagyon helyes! – feleltem lelkesen. – Ennek örülök!

– Én nem örültem neki! – ezt kissé borongva mondta. – Több évi kényszerpihenő lett a dologból.

– Nem is annak örülök, hanem egyszerűen annak, hogy egyáltalán betörő voltál Ezt a tudományodat fel fogjuk használni!

– Hogyan?

– Be fogunk tömi valahová!

Körülnéztem, hogy nem hallgatózik-e valaki, aztán a füléhez hajoltam és megsúgtam neki a földkerekség legvakmerőbb, egyben pedig legpimaszabb tervét. Kissé elszörnyülködött, mikor meghallotta.

– Te!... – mondta. – Ezért felakasztanak!

– Ha megcsípnek! – feleltem bizakodó hangon. – De ahhoz ember kell, aki meg csípjen bennünket, ha szerencsénk is van Végtére is, a szabadságunk megszerzése sem volt utolsó kockázat?

Gondolkozott néhány pillanatig, aztán bólintott.

– Rendben van! Megcsináljuk!

– Helyes! Nem is vártam egyebet.

- Mi most a teendő?
- Megszerezni a kellékeket.
- Azt bízd rám. Van itt egy volt izé... kollégám... Tudod, még abból az időből. Neki pompás felszerelése van. És az írás?
- Azt én szerzem meg. Van itt egy barátom, aki okirat-hamisító. Vele elintézhetem a dolgot.
- Helyes! Mikor fogunk hozzá?
- Holnap! Ma már késő volna. Menjünk vissza a nőkhöz!
- Menjünk! De lehetőleg titkoljuk el a dolgot. Kissé restellem, hogy mégis belefogunk, mikor pedig kézzel-lábbal védekeztem a dolog ellen...

*

Visszamentünk a „Levegő Királynőjé”-be. Mindenféléről beszéltünk, csak arról nem, ami pedig teljes erővel foglalkoztatta a fantáziánkat. Én még megkíséreltem, hogy udvaroljak is egy kicsit Maudnak. Kockás később azt állította, hogy ez nem is a való tények eltakarása miatt tettem, hanem privát szorgalomból.

De hát Kockás egyebet sem tud, csak szomorítani az embert.

Mindamellettt azonban, hogy mindéi erőnkől igyekeztünk titkot tartani, úgy vettem észre, hogy Angyalka megsejtett valamit. Igen titokzatosan mosolygott és időnként gyengéd szeretettel pillantott ránk...

NEGYEDIK FEJEZET

Hozzálátunk a nagy terv kiviteléhez, mert az idő sürget. Felkeressük régi ismerősünket és beszerzünk mindent, ami kell. Az egyik bizonyos anyagi ellenszolgáltatásokhoz ragaszkodik, de Kockás érvei ellenállhatatlanok. Végül is elkezdődik a nagy kaland és mi bűnözünk, de az vesse ránk az első követ, aki nem ragaszkodik az életéhez.

Másnap reggel Kockás meg én közömbös arccal fogyasztottuk el a pompás villásreggelit, amellyel Angyalka örvendeztetett meg minket. Úgy látszik, a hölgyek mégiscsak sejtettek valamit, mert megkülönböztetett figyelemmel sürgölődtek körülöttünk. Angyalka a legjobb falatokat küldte asztalunkhoz, Maud pedig kedves és megható szolgálatkészséggel nyújtotta kézhez a sót, paprikát, cigarettát, meg ilyesmit. (Ez a kis Maud, ez különben is igazán... Na, hagyjuk! Kár, hogy légionárius vagyok!)

Reggeli után Kockás intett a szemével és eltávoztunk. Ő a régi kollégáját kereste fel (azokból az időkből), én pedig nyakamba vettem Oránt, hogy megtaláljam a Fütőkös Kelement, aki pénz és egyéb okiratok hamisításával tengette életét.

Az „Erkölcös kacsa” nevű, igen rossz hírű csapszékben találtam meg. Borzasztóan meglepődött, mikor meglátott, de még jobban, mikor előadtam kívánságomat.

– Nem értem! – mondta közismert, rekedt, hangján. – Ismételd csak még egyszer, kérlek!

– Megsüketültél, vagy agyadra ment a sok pálinka? Azt mondtam, hogy szükségem van egy írásra, melyet egy oráni katonai parancsnokság állított ki a villanyvezetékei megvizsgálása és új szigetelőszalagokkal való ellátása miatt.

– És a katonai fogháznak címezve?

– Igen. A fogházparancsnokságnak!

– Hm... Meg lehet éppén oldani, de az az érzésem, hogy ebből valami világraszóló disznóság fog kisülni.

– Na és? Mi közöd hozzá? Mi visszük a bőrünket a vásárra! Neked semmi részed nem lesz a dologban. Nyilatkozz gyorsan, Fütőkös, megkaphatom-e vagy nem?

Morgott.

– Hülye kérdés! Persze, hogy megkaphasd. Nem olyan nagy feladat... és utóvégre a járataim nemigen fordulnak hozzám hiába, ha szükségük van valamire. Mikor kell?

– Azonnal!

– Hm... Át kell alakítanom egy körpecsétet!

– Nem baj, megvárom!

– Annyira sürgős?

– Annyira!

– Hát... akkor nem tehetek egyebet, megcsinálom rögtön. Gyere.

Elvitt a lakására és leültetett egy rozoga székre. Mindenféle kést, gumiböcskéket, festékpárnát és egy kis kézinyomdát vett elő. Fúrt-faragott, festett vagy két óra hosszat. Aztán papírlapot tett egy rozoga írógépbe és topogott rajta egy ideig. Végül felállt és odajött hozzám.

– Itt van! Azt hiszem, sikerült.

Egy pillantást vettem a papírlapra és elismerően bólintottam. Ez igen! Hiába, aki tud, az tud.

A papírlap tetején, rendes nyomtatással ez állt:

*„ORÁNI KATONAI PARANCSNOKSÁG
TECHNIKAI HIVATAL
B: OSZTÁLY.”*

Alatta gépirásos szöveg:

„A parancsnokság Technikai Hivatala meg bízza Paul Artros és Gerard Lion szerelőket, hogy a katonai fogház villanyvezetékeit megvizsgálják és azokat új szigetelő szalagokkal ellássák.”

Alatta hatalmas körpecsét és olvashatatlan aláírás.

– Pompás? – mondtam őszinte elragadta tással. – Füttykös, te igazán aranyat érsz!

– Hát, úgy-e... – felelte szemlesütve, a művész szerénységével. – Az ember igyekszik!... Bár megvallom, sikerülhetett volna jobban is, ha nem sietsz ennyire!...

– Az én céljaimnak megfelel! – válaszoltam – Köszönöm, öregem! Hát szervusz! Lehet, hogy néhány év múlva ismét találkozunk!

Melegen megráztam a kezét és siettem a „Jobb ma egy tűzok!”-ba, ahol Kockással találkat beszéltem meg. Barátom még nem volt ott, de csakhamar megérkezett és egy kis táskát hozott.

– Na! – mondtam. – De sokáig tartott!

– Igen! – felelte kissé mogorván. – A rég üzlettársam kissé akadékoskodott. Nehezen vált meg a műszereitől.

Kinyitottam az orvosi táskát. Belenéztem és elégedetten láttam, hogy a legpompásabb betörőszerszámok vannak benne.

– Nem csodálkozom, hogy nehezen vált meg tőlük! Remek darabok. Biztosan félti őket.

– Fenét! – felelte. – Nem erről van szó! Mindenáron részesedni akart a zsákmányból.

– A zsákmányból?

– Na igen. Ő azt hiszi, hogy valami bankba vagy más hasonló intézménybe akarunk betörni!

Nevettem.

– Vagy úgy! És meghagytad ebben a hitében?

– Úgy van! Minek neki többet tudni? Inkább rábeszéltem, hogy adja csak ide a táskát úgy, mindenféle részesedés nélkül.

– Hm... rábeszélted? És hol van a hulla?

– Marha! Csak nem képzeled, hogy belehalt! Végtére is, mégis csak a barátom!

– Jó, jó! Csak mert ismerem az érvelési módjaidat. És most? Mi a teendő?

– Délután hatig van idő. Előbb kockázatos volna, utóbb feltűnő. Addig civil ruhákat szerzünk, meg parókákat, bajuszt és hasonló hülyeségeket, amiket egyébként szívből utálok.

– Én is. De muszáj. Nem volna kimondott öröm, ha valaki ránk ismerne! Igaz?

– Különösen utána. Egy nagy utazótáska is kell. Szerezd be és tégy bele mindenféle villanydrótokat!

Elváltunk, hogy beszerezzük a szükséges holmikat. A megtakarított néhány frankunkat befektettük a dologba.

De délután hatra megvolt minden.

*

Már közeledett a hirtelen lezuhanó afrikai este, mikor két viseltes ruhájú idősebb férfi érkezett a katonai fogház elé. A magasabbik, akinek elhanyagolt, hosszú, őszülő szakálla volt, megrázta a régimódi kopogtatót, és a kémlelő-ablakon kinéző őrszeme elé tartotta a gépírással és szabályos pecséttel ellátott papírlapot.

Az őrszeme bólogatott és kinyitotta a nagy kaput, a két férfi, az egyik egy orvosi műszertáskával, a másik egy nagy bőrönddel, belépett.

– Menjenek a parancsőrtsizthez! A folyosón balra, a negyedik ajtó! – mondta.

Ezen kissé mosolyognunk kellett. Persze óvatosan hogy meg ne lássa. Nevetséges! Ő meséli nekünk, hogy hol van a parancsőr tiszt szobája a katonai fogházban?!... Nekünk, akik előtt már négyszer hirdettek ki ítéletet, bizonyos pajkosságok következményeként, e komor falak között!...

Éppen ezért nyugodtak lehetnek, hogy egy-kettőre megtaláltuk a parancsőr tiszt irodáját. Kissé szorongva léptünk be, ezt bevallom, de tagadom, hogy bárki is nyugodtabban viselkedett volna a helyünkben.

Kis híja, hogy vigyázzba nem vágtuk magunkat a tiszt előtt. De aztán mégis csak valami köszönésfélét morogtunk és Kockás megemelte kissé a kopott micisapkáját.

– Mit akarnak? – kérdezte a tiszt.

Elővettem ismét a papírlapot és odaadtam. Ő már tüzetesebben és alaposabban olvasta el, mint a kinti őr és nekünk kezdett kissé melegünk lenni. Végül azonban bólintott, az írást eltette és adott helyette egy „passe-partout”.

– Mehetnek! – mondta és unottan elfordult.

Mikor beléptünk, Kockás lázasan hozzám fordult.

– Megnézted a névsort?

– Igen! – feleltem. – Ott volt az íróasztal fölött! Csak a vak nem láthatta!

– Nos?

– Második emelet, harminckettedik cella.

– Helyes! A kloroform!

– Itt van!

– Menjünk!

És elindultunk a második emelet felé. Őszintén szólva dobogott a szívünk egy kissé. És higgyék el, hogy nem a lépcsőjárástól. Nincs asztmánk, hála Istennek!

Mikor felérkeztünk a második emeletre elővettem a kloroformos vattát. A félhomályos folyosó elején egy őr ült. Tudtuk, hogy a végén is van egy, de az messze volt. Nem láttunk odáig. Szerencsére ő sem idáig. Kockás barátságosan odalépett hozzá, megbillentette a sapkáját és ellenállhatatlanul kedves hangon egy kis tüzet kért.

Az őr meglepődve nézte a furcsán viselkedő „civilt”. De nem sokáig nézhette, mert én közben a háta mögé lépem és hirtelen az orrához nyomtam a vattát.

Kissé kapálódzott, de nem sokáig. És nem erősen. Aztán azt is abbahagyta és csodálkozó arccal elaludt.

Felfogtam, hogy el ne vágódjon és szépei lefektettem a földre, mert gyengéd természetű ember vagyok.

– Kész! – jelentettem Pierre-nek.

– Mehetünk!

Végigsiettünk a folyosón. Mikor a végén értünk, megláttuk a másik őrt is. Kockái ugyanezt az eljárást alkalmazta, de ez az őrt úgy látszik, gyanakvóbb volt, mert igen élesen vizsgálgatott minket és az oldalfegyveréhez kapott. Kockás erre gyorsan leütötte és én csak aztán altathattam el.

– Ez is megvan! – mondtam.

– De most aztán sietni! – Nincs egy percnyi veszíteni való időnk sem!

A harminckettedik cella a folyosó végén volt. Az örök, sajnos, nem hordanak kulcsot maguknál. Ezt tudtuk. Kulcs csak a főfoglárnál van. És minden ajtót két kulccsal zárnak be. Ezért kellettek a műszerek.

Elővettem az orvosi táskát és Kockás nagy szakértelemmel kiválasztott néhány betörőszerszámot. Aztán serényen munkához látott.

Elismerő pillantásaim kísérték a munkáját. Hiába, aki szakértő, az szakértő. Olyan ügyesen dolgozott, mint egy operatőr. És mintha nem is jött volna M a gyakorlatból.

A tömör vasajtókon igen komplikált zárok voltak. Kockás azonban alig öt perc alatt mindkettővel végzett.

Az ajtó kinyílt és mi beléptünk. John Lawellis az ágya szélén ült és tenyerébe hajtotta a fejét. A záron való motozást hallotta, de nyilván azt hitte, hogy a főfoglár jön, mert fel sem pillantott, mikor bejöttünk.

Kockás melléje lépett és megrázta a vállát. Erre felugrott. Csodálkozva nézett ránk.

– Kicsodák... maguk!

– Ez most lényegtelen! – feleltem. – Készüljön, mert elmegyünk innen.

Nagyon rossz bőrben volt szegény fiú.

Ijedt, nagy szemei ide-oda jártak. Nem lehetett több ötven kilónál.

– Mit akarnak... Hová... megyünk?...

– Nem kell sokat pofázni! – felelte a javíthatatlanul ordenáre modorú Kockás. – Gyerünk, fiúcska, mert nincs időnk!

– De... mégis... hová... menjek?...

– Befelé a bőröndbe! Na, gyorsan, fiam, gyorsan!
– Én nem értem... és nem ismerem magukat! Menjenek, mert segítségért kiáltok!

Ilyen kis hülye. Azt hittem, hogy Kockás rögtön agyonüti. Sietve közbeszóltam:

– Ne vitatkozz, fiam! Tedd, amit mondunk és bízd ránk magad. Minket Maud küldött!

– Maud?... – értelem villant a szemében. – Maud?... A húgom?

– De most aztán gyorsan befelé a bőröndbe! – mondtam.

Nem ellenkezett tovább. Bemászott a bőröndbe, melyből előzőleg kiraktuk a villanydrótokat.

Kockás gondosan bezárta a táskát és könnyedén felkapta. Mi volt őneki az ilyen csekélyke súly, amit az a szegény fiú képviselt? Kimentünk és Kockás újra visszacsukta az ajtó mindkét zárát.

– Előre! Gyorsan!

Végigsiettünk a folyosón és otthagytuk az alvó fogházőröket. Kockás, aki alapos ember volt, ismét bekopogtatott a parancsértiszt szobájába.

– Végeztünk kérem! Visszahoztuk a passe-partout!

– Jól van! Mehetnek!

Ennek nagyon örültünk és hálatelten néztünk a plafon felé. Mert volt néhány pillanatunk, amikor nem hittük volna, hogy még ma elmehetünk innen.

Elvégre nem olyan mindennapos dolog az oráni katonai fogházba betömi és onnan formálisan ellopni egy foglyot!

Ezt beláthatják.

*

Maudot kikísértük a hajóhoz. Angyalka is velünk volt. Mi akkor már ismét egyenruhánkban feszítettünk és igen jól éreztük magunkat álbajusz, szakáll és paróka nélkül. A bőröndöt Angyalka adta fel a hajóra Maud-nak, ugyanolyan könnyedén, mint ahogy előzőleg Kockás vitte.

A búcsúzásnál Maud sokáig fogta a kezemet.

– Maud... – mondtam –, most ne gondoljon a hálára. – Az nem fontos... ebből a szempontból...

– Milyen szempontból?...

– Hát... úgy értem... izé... Mondja, fog nekem írni?...

– Igen! – felelte gyorsan. – Sokat fogok írni!... És majd küldök fényképet is!... Fog válaszolni?

– Mindennap!!!

Aztán felbúgott a hajókürt és mi lejöttünk a hídról. Sokáig ott álltunk és integettünk.

Angyalka szép barna szemében könny csillogott. Mikor visszafelé mentünk, középen haladt és átölelte mindkettőnk nyakát. Néha szeretettel megszorította a vállunkat. Később a diatermiás kezelés használt a porc leválásomnak.

Az utcán rikkancsok szaladtak újságcsomókkal a hónuk alatt. És nagy hangon hirdették a szenzációt:

– Vakmerő betörés a katonai fogházba! Elloptak egy elítélt légionistát!

Fejcsóválva mentünk tovább. Hogy némely elvetemült emberek mikre képesek!...

— vége —